Ceza Bölümü 2009/16 E., 2009/16 K.

"İçtihat Metni"

Ankara İl Jandarma Komutanlığı tarafından, Ankara İlinde sahtecilikle uğraşan organize suç örgütü kurulduğunun öğrenilmesi üzerine yapılan çalışma sonucunda, 2004-2007 yılları arasında, suç işlemek için kurulan örgütün, üyeleri ve aracıları vasıtasıyla Türkiyenin değişik bölgelerinde askerlik dönemi gelmiş veya bakaya durumuna düşmüş yükümlülerin tespit edilerek, haklarında askerlikten kurtulmak için sahte askerliğe elverişli değildir raporu düzenlediği, karşılığında para aldığının anlaşılması üzerine, örgütün bireyleri ve faaliyetlerinin, suç delillerinin tespiti amacıyla soruşturma kararı verildiği, soruşturma sonucunda, suç işlemek için kurulan örgütün yöneticisi ve üyesi durumunda bulunan ve asker olan şahıslar nedeniyle Askeri Ceza Kanununda düzenlenen "askerlikten kurtulmak için hile yapmak" suçuna ilişkin kısmın asker olan şahıslarla birlikte işlenmesi nedeniyle 353 sayılı Kanun'un 12. maddesi gereğince soruşturma evrakının ayrılmasına ve görevsizlik kararı ile Genelkurmay Başkanlığı Askeri Savcılığı'na gönderilmesine karar verildikten sonra, Etimesgut Askeri Hastanesi Baştabipliği emrinde görevli sanık Hv. Sağ. Bçvş. A. D.'ın örgütün kurucusu ve yöneticisi konumunda olduğu, örgüt üyesi ve aracıları konumunda bulunan sanıkların getirmiş olduğu yükümlüler ile bizzat başvuran yükümlülerin almış oldukları sevk evrakları üzerine Etimesgut Askeri Hastanesi'nin programına uygun şekilde bulundurdukları bilgisayar programları aracılığı ile Ankara Ulus semtinde bulunan bir otelin kiralamış olduğu odasında sahte raporları düzenleyerek sanıklara verdiği, karşılığında değişik miktarlarda para aldığı, Etimesgut Askeri Hastanesi Baştabipliği Sağlık Kurulunda görevli sanık sivil memur L. Ö.'ın örgütün kurucularından ve yöneticilerinden olduğu, örgüt lideri sanık A. ile ortak olarak çalıştığı ve örgütün hastane aşamasındaki işlemleri takip ettiği, verilen sahte raporlar üzerine şubelerden gelen rapor teyit belgelerini takip ederek, evrak düzenleyip, hastane baştabibine imzalatarak şubelerine gönderip rapor içeriklerinin doğru olduğu kanaatini uyandırdığı, bir kısmını da kendisinin düzenleyerek imzaladığı, Ankara Askerlik Dairesi Başkanlığı emrinde görevli iken 2005 yılında emekli olan sanık Mly. Kd. Bçvş. B. A., Mili Savunma Bakanlığı İç Tedarik Daire Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur M. Ö., Ankara Askerlik Dairesi Yenimahalle Askerlik Şubesi Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur Y. Ş., Genelkurmay Merkez Daire Başkanlığı emrinde görevli sanık sivil memur Y. D., Genelkurmay Başkanlığı Askeri Mahkemesi emrinde görevli sanık sivil memur M. Ö., sivil kişi sanıklar T. G., M. Ö., İ. B., O. D., T. D., A. A., R. Ö., İ. E. E, S. E., A. E., G. A., S. Ç., V. Ç., B. D., S. D. İ.'in askerlik çağı gelmiş, yoklama kaçağı veya bakaya kalmış yükümlüler ile temasa geçerek askerlik şubelerinden Etimesgut Askeri Hastanesi'ne sevk almalarını sağladığı, alınan sevkler uyarınca örgüt aracılığı ile sahte rapor düzenleyerek yükümlülere teslim ettiği veya askerlik şubelerine gönderdikleri, Burdur Askerlik Şube Başkanlığı emrinde görevli iken emekli Per. Kd. Bçvş. K. S.'ün örgüt kurucularından İ. B. ile irtibatının bulunduğu, sahte rapor alınması hususunda aracılık yaptığı, sivil kişi sanıklar H. Ş., M. B., M. Y., N. Y., H. İ. A., V. K., S. K., E., A. S., M. A., S. A., S. G., H. A. , M. T., H. Ö., M. Ü., A. A., Ç. U., M. Ç., E. A., F. T., E. Ç., E. K., B. Ö., M. Y., V. A., S. Y., K. K. K., A. N. Ö., İ. Ş. P, A. E., A. Ç., H. Ö. S., İ. A., A. A., M. F. B., F. M. T., V. K., H. S., M. E. K., A. K. Ç., S. T., İ. S., E. E., M. Ö., R. S., L. A., G. K., E. A., İ. E., S. Ş. G., E. G., B. M. S., M. T., Ş. Ç., S. Ş., M. G., A. O. A., E. K., A. G. Ö., E. M., M. U., S. D., B. H., Ş. B., K. Ö., N. S., Y. K., S. Ö., İ. M. G., Y. Ç., M. A. A., M. B., A. T. D., A. Ü., E. A., A. Ç., S. D. D., İ. Y., R. K., M.. K., A. Ü., M. A.. B., A. A., N. O., F. A., Ü. G., M. S. B., E. Ö., T. D., N. S., E. K., N. C., M. A., C. Ö., N. D., B. S., B. Y., H. S., D. K., A. B., İ. H. K., T. Y., F. H., C. D., S. K., K. D., A. E., İ. Ü., A. T., K. H., V. C., Z. S., M. Y., G. P., E. Y., N. A., L. H., İ. E., M. G., E. G., M. Ş. M., R. B., Ç. Ş., C. B., Y. S., M. A., F. K., O.., L. S., L. K., M. H. K., K. Ö., N. A., A. Ç., Ş. Ç., E. Y., N. S., M. Y., N. G., L.T., M. A., Ş. K., R. K., U. A., F. S., M. M. Y., Ş. A., Ş. G., B. K., M. G., A. T., H. C., H. P., C. Y., Y. S. A., H. A., B. A.'ın örgüt aracılığı ile sahte resmi evrak düzenlettirdiği ve düzenlenen sahte resmi evrağı şubesine ibraz ederek kullanmak suretiyle sahte resmi evrak düzenlemek ve kullanmak suçunu işledikleri ileri sürülerek, sanıklar A. D. ile L. Ö.'ın eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220/1,53,63,204-1,765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1,80,6136 sayılı Yasa'nın 12/4,13/1,15/1-2. maddeleri, sanıklar B. A., T. G., M. Ö., İ. B., O. D., M. Ö., T. D., A. A., R. Ö., İ. E. E., S. E., K. S., Y. Ş., Y. D., A. E. G. A., S. Ç., V. Ç., B. D., S. D. İ. ve M. Ö.'nın eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220/2,53,63,204/1,765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64/1,342/1. maddeleri, diğer sivil kişi sanıkların eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204/1, bazı sanıklar hakkında suç tarihi itibariyle 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 8.11.2007 gün ve E: 2007/39968, K: 2007/1812 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ANKARA 6. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 6.2.2008 gün ve E: 2008/9, K: 2008/19 sayı ile bir kısım sanıklar hakkında 6136 sayılı Yasa'ya muhalefet etmek, örgüt kurucusu olmak, örgüte üye olmak suçlarından açılan kamu davasının bu dosyadan tefriki ile ayrı bir esasa kaydının yapılarak yargılamanın bu esas üzerinden yürütülmesine karar verdikten sonra, resmi belgede sahtecilik ve sahte evrakı kullanmak suçları nedeniyle açılan kamu davasında, sanıklardan bir kısmının asker kişi olduğu, sanıklar hakkında Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesi yönünden soruşturmanın askeri savcılıkta yürütüldüğünün anlaşıldığı, bu durumda askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun unsuru sayılan sahte evrak düzenlemek, kullanmak suçlarının birlikte değerlendirilmesinin gerekli olduğu, 353 sayılı Yasa'nın 12 ve 13. maddeleri de nazara alınarak sanıklara yüklenen eylemlerin müştereken işlenip işlenmediği, evrakta sahtekarlık suçunun askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun unsuru olup olmadığının aynı mahkemede ve sanıklardan bir kısmı asker kişi olduğundan askeri yargı yerinde değerlendirilmesi gerektiği açıklanarak yargılamanın askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın bir kısım sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nce hükmün onanmasına karar verilmiş, bu şekilde kesinleşen karar ve dava dosyası, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 23.7.2008 gün ve E:2008/363, K:2008/222 sayıyla; her ne kadar sahte evrakın kullanılarak askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçu işlendiğinde sahte evrak bu suçun unsuru gibi görünse de, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda evrakta sahtecilik suçunun başlı başına bağımsız bir suç olarak düzenlenmiş olması, bu suçtan ayrıca ceza tayininin gerekmesi, delillerinin değerlendirilmesi sırasında sahte evrakın düzenleniş şekline göre Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesinde unsur olarak görülen sahtecilik ile Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesindeki sahteciliğin nitelik olarak birbirinden farklı olması karşısında, Askeri Mahkemece sahteciliğin Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesi anlamında nitelendirilmesine gerek olmadığı, dolayısıyla bu halde de bağlı suçlardan bahsedilemeyeceği değerlendirilerek isnat edilen sahte resmi evrak düzenlemek ve kullanmak suçunun askeri bir suç olmaması, askeri mahalde işlenmemesi, sivil ve asker kişilerin birlikte işlemiş olduğunun ileri sürülmesi nedeniyle sanıkları yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar sanıklar, B. A., O. D., A. A., R. Ö., İ. E. E., K. S., Y. D., A. E., S. Ş., S. D. İ., M. Ö., F. H., A. T. D., F. T., S. G., Ç. U., A. A., V. K., N. Y., A. B., M. T., A. K. Ç., İ. M. G., M. Ö., G. P., M. G., E. K., R. K., A. Ü., M. Y., M. A., M. Y., H. İ. A., L. Ö., T. G., V. Ç., B. Ö, E. G., F. M. T., M. B., S. Ö., V. A. ve Y. K. tarafından temyiz edilmiş, kararı temyiz etmeyen diğer sanıklar açısından verilen görevsizlik kararı kesinleşmiş, dava dosyası aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ramazan ÖZKEPİR, Şule BAŞOĞLU, Nuray TAŞÇIOĞLU DURANOĞLU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Erdoğan GENEL'in, katılımlarıyla yapılan 11.05.2009 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerlerince, görevsizlik kararını temyiz etmeyen sanıklar açısından, verilen görevsizlik kararları nedeniyle Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın askeri yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ercan ÇOBAN'ın davanın çözümünün askeri yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun "Askerlikten kurtulmak için hile yapanlar" başlığı altında düzenlenen 81. maddesinde "1- Askerlik çağına girenlerden askerlikten büsbütün veya kısmen kurtulmak kasdile ismini değiştirenler, başkasını kendi yerine tabib muayenesine veya askere gönderenler, başkasının, hüviyet cüzdanını veya askeri vesikasını kullananlar, askerlik işlerinde sahte şehadetname veya evrak kullanan yahut her ne suretle olursa olsun hile ve desise yapanlarla kıt'aya veya bir müesseseye intisab ettikten sonra kendisinin yapmağa mecbur olduğu hizmetten büsbütün veya kısmen kurtulmak kasdile hile yapanlar on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılırlar" denilerek, askerlik işlerinde sahte evrak kullanan yahut her ne suretle olursa olsun hile ve desise yapanların eylemlerinin müeyyideye bağlandığı açıktır.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Ammenin İtimadı Aleyhinde Cürümler" başlıklı altıncı babın üçüncü faslında "evrakta sahtekarlık" başlıklı bölümünde yer alan 342. maddede, "Bir kimse resmen memur olmadığı halde 339 uncu maddede gösterilen suretlerle resmi bir varakada sahtekarlık yaparsa iki seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer vesika kanunen sahteliği ispat olunmadıkça muteber olan resmi evrak kabilinden ise dört seneden on seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

Ve eğer sahtekarlık aslın vücudunu farz ederek yahut sahih olan aslına mugayir surette yazarak veyahut sahih bir sureti tahrif eyleyerek resmi bir varakanın sureti üzerinde işlenmişse bir seneden üç seneye kadar ağır hapse mahkum olur.

Eğer mezkur varaka kanunen sahteliği ispat olunmadıkça muteber addolunan evrak kabilinde ise verilecek ceza iki seneden beş seneye kadar ağır hapistir" denilerek evrakta sahtecilik suçu müeyyideye bağlanmış iken, 765 sayılı Yasa'yı yürürlükten kaldıran 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesinde resmi belgede sahtecilik suçu yeniden düzenlenmiş ve anılan maddenin birinci fıkrasında "Bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmi belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmi belgeyi kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" denilmiştir.

Öte yandan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun " İçtima" başlığı altında düzenlenen 212. maddesinde, sahte resmi veya özel belgenin bir başka suçun işlenmesi sırasında kullanılması halinde, hem sahtecilik hem de ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmolunacağı kuralı getirilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, soruşturma dosyasında, hazırlık aşamasında ayırma kararı verilerek askeri savcılığa gönderilen, sanıkların işlediği ileri sürülen "askerlikten kurtulmak için hile yapmak" suçunun askeri suç; olumsuz görev uyuşmazlığına konu, "evrakta sahtecilik" suçunun ise Türk Ceza Kanununda düzenlenen suç olduğu açıktır.

353 sayılı Yasa'nın "Müşterek Suçlar" başlığı altında düzenlenen 12. maddesinde "Askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suç ise sanıkların yargılanmaları askeri mahkemelere; eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı olmayan bir suç ise adliye mahkemelerine aittir" denilerek, Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suçun müştereken işlenmesi halinde sanıkların yargılamalarının askeri mahkemede yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Ancak, somut olayda, askerlikten kurtulmak için hile yapıldığı, bu hilenin resmi evrak düzenlenerek gerçekleştirildiği iddiası ile kamu davasının açıldığı; askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunun oluşup oluşmadığı tartışmasının iddiaların birlikte değerlendirilmesi ile yapılabileceği ve davanın buna göre çözümlenebileceği gözetildiğinde her iki davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın askeri yargı yerinde görülmesi ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ

: Davanın çözümünde ASKERİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 23.7.2008 gün ve E:2008/363, K:2008/222 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.05.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.